

რეკომენდაციები სტომატოლოღიური დაწესებუღებებისთვის ახალი კორონავირუსით (SARS-CoV-2) გაღოწვეული ინფექციის (COVID-19) გავრცეღების შემთხვევაში

ღსოღლიო ებრღვის ახალი კორონავირუსით (SARS-CoV-2) გაღოწვეული ინფექციის COVID-19-ს პანდემიას. სტომატოლოღიური პროცედურების თავისებური მახასიათებღების გაღო, რაც გუღისხღობს დიდი რაოღენობის წვეთების და აეროზოღების გაღოყოღას, აღნიშნული საქმიანობა ინფექციის გავრცეღების მაღალი რისკის ჯგუფში შეღის. კორონავირუსის ინფექციის გავრცეღების პრევენციისა კონტროღის მიზნით სტომატოლოღიური სერვისის მიღწოღებელ დაწესებუღებებს ეღღევათ შემდეგი რეკომენდაციები:

1. არ განახორციეღონ გეგმური სტომატოლოღიური მოღსახურება 2020 წღის 22 მაისამღღე.
2. არ იქნას გაღოყენებული მაღალი სიჩქარის ბუნიკები, უღტრაბგერიტი და ჰაერ-ჰავღოღვანი აპარატები, შესაბამისად, არ ჩატარღეს სტომატოლოღიური მანიპულაციები, რომღის დროსაც წვეთები და აეროზოღები გაღოიყოღა.
3. რესპირატორული დაავადებების კღინიკური სიღპტომების (ხვეღა, ქოშინი, მაღალი ტემპერატურა და COVID 19-ისთვის დამახასიათებელი სხვა ნიშნები) არსებობისას განხიღულ იქნეს სამედიცინო მოღსახურების გადავადების შესაღღებღობა პაციენტის გაღოჯანღრთეღებამღღე.
4. იღ შემთხვევაში, როღესაც სტომატოლოღიური ჩარევის გადავადება შეუღღებელია, გადაუღებელი დახმარების სერვისი განხორციეღღეს ინფექციის კონტროღის ღონისძიებების ზეღმიწვევნით დაცვით, რომღის მთავარი მიზანია დაავადების გადაცემის პრევენცია.
5. კორონავირუსით დაინფიცირებაზე საეჭვო ან დადასტურებული შემთხვევის მქონე პაციენტებს, როგორიცაა დაინფიცირებული პაციენტი, მასთან კონტაქტში მყოფი პირი ან პირი, რომელიც დროებით იმყოფება საკარანტინო ზონაში ან სტომატოლოღიურ მოღსახურებამღღე 14 ან ნაკღები დღის წინ იმყოფებოღა ახალი კორონავირუსის მაღალი რისკის ქვეყნებში, შეიღღება გაეწიოს მხოლოდ გადაუღებელი სტომატოლოღიური მოღსახურება.
6. გადაუღებელი სტომატოლოღიური მოღსახურება ხორციეღღება სისხღღენის, აზსცესის, ტრავმული დაზიანებების, მწვავე ტკივიღის, შემუპების შემთხვევაში.

ინფექციის კონტროლის ღონისძიებები

1. მწვავე რესპირატორული სიმპტომების მქონე პაციენტების იდენტიფიცირება ხდება რეგისტრაციის ეტაპზე.
2. სტომატოლოგიურ კლინიკაში შემოსვლისთანავე პაციენტმა უნდა ჩაიტაროს ხელების ჰიგიენა, გაიკეთოს ქირურგიული ნიღაბი და დაიცვას სოციალური დისტანცია, რათა მაქსიმალურად შეიზღუდოს მისი კონტაქტი სხვა პაციენტებთან და დაწესებულების სხვა (უშუალოდ მის მომსახურე პერსონალის გარდა) პერსონალთან.
3. სტომატოლოგიური მომსახურება უნდა განხორციელდეს ერთ-სავარძლიან კაბინეტში, მჭიდროდ დახურული კარის პირობებში.
4. მნიშვნელოვანია გამართული ვენტილაციის სისტემის არსებობა და ჰაერის ოპტიმალური ტემპერატურა, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს 21°C-ს (პლუს - მინუს ერთ).
5. მანიპულაციის დაწყებამდე პაციენტმა უნდა გამოივლოს პირის ღრუს ანტისეპტიკური სავლები.
6. რენტგენოგრაფიული გამოკვლევის ჩატარების საჭიროებისას გამოყენებულ იქნეს ექსტრაორალური რენტგენები (ორთოპანტომოგრაფია, კომპიუტერული ტომოგრაფია);
7. რესპირატორული სიმპტომების მქონე პაციენტები უნდა აღიჭურვონ ერთჯერადი ქირურგიული ნიღბით; დაწესებულებაში ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ერთჯერადი ხელსახოცები.
8. დაწესებულებაში მყოფი ყველა პირი ატარებს ქირურგიულ ნიღაბს, მათ შორის, სამედიცინო კაბინეტის გარე სივრცეებშიც (მოსაცდელი, რეგისტრატურა და.ა.შ.), ნიღაბი ექვემდებარება შეცვლას თითოეულ პაციენტთან მომსახურების დასრულებისთანავე.
9. რესპირატორული ინფექციის სიმპტომების მქონე პაციენტის გასინჯვის დროს სტომატოლოგი ადჭურვილ უნდა იყოს ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით:
 - ერთჯერადი რესპირატორი N95 ან ქირურგიული ნიღაბი
 - ერთჯერადი სამედიცინო ხელთათმანი (არასტერილური)
 - ერთჯერადი წყალგაუმტარი სამედიცინო ხალათი
 - თვალების დამცავი საშუალებები (ინდივიდუალური დაცვის სათვალე, სახის ფარი)
 - ბახილები
10. რესპირატორი N95-ის გამოყენება აუცილებელია აეროზოლების რისკის წარმოქმნასთან დაკავშირებული მანიპულაციების წარმოებისას. ამ შემთხვევაში რესპირატორი მჭიდროდ უნდა იყოს მორგებული სახეზე, ისე, რომ სრულად ფარავდეს პირის ღრუსა და ცხვირის ნესტოებს. დაუშვებელია რესპირატორის ხელმეორედ გამოყენება. რესპირატორის ტარებისას და მოხსნისას არ უნდა შეეხოთ მის გარე ზედაპირს.
11. რესპირატორული ინფექციის სიმპტომების პაციენტის მომსახურებისას სავალდებულოა:
 - ოთხ ხელში მუშაობის პრინციპის დაცვა

- საიზოლაციო სისტემის (რაბერ დამის) გამოყენება
- მაღალი სიმძლავრის ნერწყვგამწოვის გამოყენება
- ხელების ხშირი დაბანა და ანტისეპტიკური საშუალებებით დამუშავება

12. ახალი კორონავირუსი SARS-CoV-2 აქტიურად ვრცელდება გარემოს ზედაპირებზე და ინარჩუნებს სიცოცხლისუნარიანობას რამდენიმე საათის ან დღის განმავლობაში, რაც დამოკიდებულია ზედაპირის ტიპზე, ტემპერატურაზე ან გარემოს ტენიანობაზე. შესაბამისად, კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ხელის ჰიგიენის ზედმიწევნით დაცვა და სტომატოლოგიურ კლინიკაში ყველა სახის ზედაპირების საფუძვლიანი დეზინფექცია:

- სამედიცინო პერსონალი უნდა იცავდეს ხელის ჰიგიენის წესებს (ხელების დაბანა თხევადი საპნითა და თბილი წყლით, ან ხელების დამუშავება სპეციალური ანტისეპტიკით-სანიტაიზერით). ხელის ჰიგიენა სრულდება, როგორც მომსახურების დაწყების, ისე დამთავრების შემდეგ. დაბანის შემდეგ ხელების გასამშრალეზად გამოიყენება ერთჯერადი ქაღალდის ხელსახოცები;
- ზედმიწევნით დაცული უნდა იყოს დაწესებულების დასუფთავებისა და დეზინფექციის წესები.

მნიშვნელოვანია!

ეპიდემიოლოგიური სურათის გათვალისწინებით, რეკომენდაციები და ვალდებულებები ყოველდღიურად შეიძლება შეიცვალოს.

დამატებითი ინფორმაცია:

www.moh.gov.ge
ცხელი ხაზი: 1505

www.ncdc.ge
ცხელი ხაზი: 116001

